

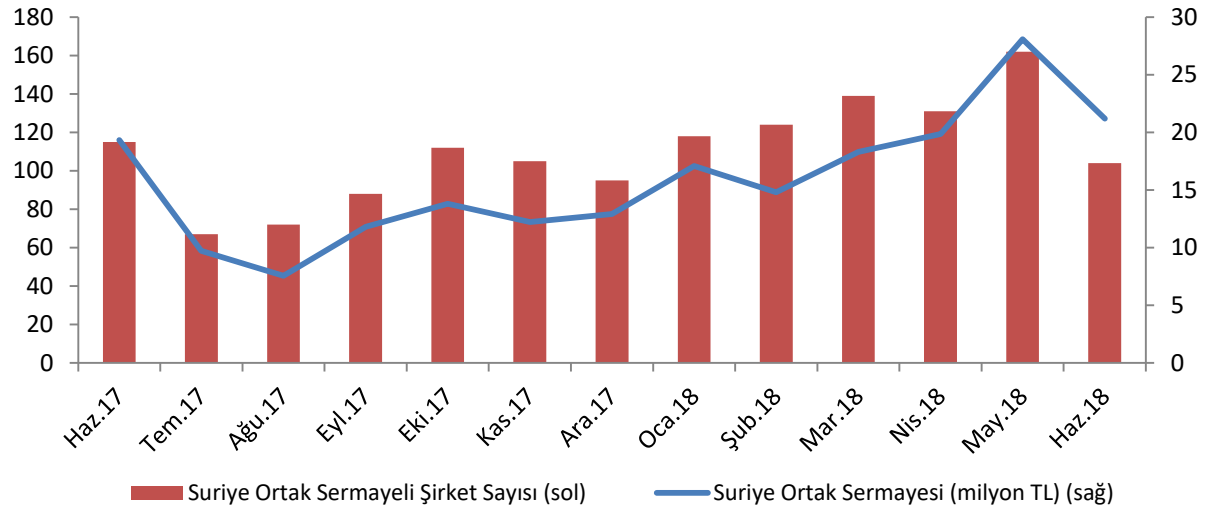
Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) verilerinin değerlendirildiği Kurulan Şirketler, Yabancı Ortak Sermayeli Kurulan Şirketler ve Suriye Ortak Sermayeli Kurulan Şirketler bilgilerinin yer aldığı **TEPAV Suriye Sermayeli Şirketler Bülteni** her ay kamuoyunun dikkatine sunulmaktadır.

TEPAV Suriye Sermayeli Şirketler Bülteni'nde genel değerlendirmelerin yanı sıra il ve sektör bazında da incelemeler yapılmaktadır. Bültende güncel ay değerlendirmelerine yer verilecektir.

Suriye ortak sermayeli şirket sayısı Mayıs 2018'e kıyasla yüzde 36 azaldı

Haziran 2018'de Suriye ortak sermayeli 104 şirket kurulmuş olup, Suriye ortaklı şirketlerin toplam Suriye ortak sermayesi 21,2 milyon TL'dir. Haziran 2018'de Suriye ortak sermayeli kurulan şirket sayısı, Haziran 2017'ye göre yüzde 9,6 azalırken; Suriye ortak sermayesi ise yüzde 9,6 arttı. Mayıs 2018'e göre kıyaslandığında ise Suriye ortak sermayeli kurulan şirket sayısı yüzde 35,8; Suriye ortak sermayesi yüzde 24,5 azalış gösterdi.

Grafik 1. Suriye ortak sermayeli kurulan şirketlerin sayısı ve Suriye ortak sermayesi miktarı (Milyon TL) (Haziran 2017 – Haziran 2018)¹

Kaynak: TOBB, TEPAV Hesaplamaları

Ocak – Haziran 2018'de Suriye ortak sermayeli 778 şirket kurulmuş olup, Suriye ortaklı şirketlerin toplam Suriye ortak sermayesi 119,3 milyon TL'dir. Ocak – Haziran 2018'de Suriye ortak sermayeli kurulan şirket sayısı, Ocak – Haziran 2017'ye göre yüzde 19,4; Suriye ortak sermayesi ise yüzde 27,6 azaldı.

¹Temmuz 2017 itibariyle Yabancı Ortak Sermayeli şirketlerin sayısı, ortaklarının ikametlerine göre değil Uyruklarına göre belirlenmeye başlanmıştır.

Yabancı ortak sermayeli kurulan şirketlerin yüzde 12'si Suriye ortaklı

Haziran 2018'de yabancı ortak sermayeli kurulan 888 şirketin, 104'ü (yüzde 11,7) Suriye ortak sermayeli olup yabancı ortak sermayesinin yüzde 8,8'ini oluşturmaktadır.

Tablo 1. Suriye ortaklı kurulan yabancı sermaye şirketlerinin genel görünümü (Haziran 2018)

Şirket Türü	Şirket Sayısı	Toplam Sermaye (Milyon TL)	Suriye Ortak Sermayesi (Milyon TL)	Suriye Ortak Sermayesi Oranı (%)
Anonim	-	-	-	-
Limited	104	30,2	21,2	70,3
Genel Toplam	104	30,2	21,2	70,3

Kaynak: TOBB, TEPAV Hesaplamaları

Haziran 2018 itibarıyla Suriye ortak sermayeli kurulan şirket sayısının en yüksek olduğu illerin başında İstanbul gelmektedir. İstanbul'u; Mersin, Bursa ve Hatay takip etmektedir. Suriye ortak sermayesi dikkate alındığında ise İstanbul ilk sırada yer almaktadır.

Tablo 2. İllere göre Suriye ortak sermayeli kurulan şirket sayısı (Haziran 2018)²

	Şirket Sayısı	Toplam Sermaye (Milyon TL)	Suriye Ortak Sermayesi (Milyon TL)
İstanbul	54	14,6	10,9
Mersin	31	7,9	5,5
Bursa	7	3,7	2,7
Hatay	6	2,0	0,5
Kilis	4	1,6	1,4
Gaziantep	1	0,4	0,1
Adana	1	0,1	0,1

Kaynak: TOBB, TEPAV Hesaplamaları

Haziran 2018'de Mersin ve Kilis'te kurulan yabancı ortak sermayeli şirketlerin yarısından fazlası Suriye ortak sermayeli şirketlerdir. Suriye ortak sermayeli kurulan şirketlerin yabancı ortak sermayeli şirketler içindeki payı Mersin'de yüzde 79,5, Kilis'te yüzde 57,1'dir.

Tablo 3. İllere göre Suriye ortak sermayeli kurulan şirketlerin yabancı ortak sermayeli şirketlere oranı (Haziran 2018)

	Suriye Ortak Sermayeli Şirket Sayısı	Yabancı Ortak Sermayeli Şirket Sayısı	Oran (%)
Mersin	31	39	79,5
Kilis	4	7	57,1
Hatay	6	34	17,6
Bursa	7	40	17,5
Adana	1	6	16,7
İstanbul	54	546	9,9
Gaziantep	1	54	1,9

Kaynak: TOBB, TEPAV Hesaplamaları

² Haziran 2018'de Suriye ortak sermayeli şirketler sadece 7 ilde kurulmuştur.

Sektör bazında incelendiğinde ise Suriye ortak sermayeli şirketlerin Haziran 2018’de en çok “toptan ticaret” sektöründe kurulduğu görülmektedir. Suriye ortak sermayesi dikkate alındığında ise yine “toptan ticaret” sektörü ilk sırada gelmektedir.

Tablo 4. Suriye ortak sermayeli kurulan şirketlerin faaliyet gösterdiği sektörler (Haziran 2018)

Faaliyet Açıklama (Nace Rev. 2)	Şirket Sayısı	Toplam Sermaye (Milyon TL)	Suriye Ortak Sermayesi (Milyon TL)
Toptan ticaret	34	10,0	6,6
Gayrimenkul faaliyetleri	20	4,5	3,3
Bina inşaatı	9	4,0	2,3
İdare merkezi faaliyetleri; idari danışmanlık faaliyetleri	7	3,0	2,5
Perakende ticaret	5	1,3	1,0
Seyahat acentesi, tur operatörü ve diğer rezervasyon hizmetleri ve ilgili faaliyetler	4	1,4	1,0
Mimarlık ve mühendislik faaliyetleri; teknik muayene ve analiz	3	1,2	1,2
Kara taşımacılığı ve boru hattı taşımacılığı	3	0,7	0,6
Gıda ürünlerinin imalatı	3	0,3	0,2
Tekstil ürünlerinin imalatı	2	0,8	0,6
Bilgisayar programlama, danışmanlık ve ilgili faaliyetler	2	0,4	0,4
Kamu yönetimi ve savunma; zorunlu sosyal güvenlik	2	0,2	0,2
Bitkisel ve hayvansal üretim ile avcılık ve ilgili hizmet faaliyetleri	1	0,5	0,5
Yayıncılık faaliyetleri	1	0,5	0,1
Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı	1	0,4	0,1
Özel inşaat faaliyetleri	1	0,2	0,2
Motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin toptan ve perakende ticareti ile onarımı	1	0,2	0,1
Büro yönetimi, büro destek ve iş destek faaliyetleri	1	0,2	0,2
Yiyecek ve içecek hizmeti faaliyetleri	1	0,2	0,1
Makine ve ekipmanların kurulumu ve onarımı	1	0,1	0,1
İnsan sağlığı hizmetleri	1	0,1	0,1
Bilgisayarların, kişisel eşyaların ve ev eşyalarının onarımı	1	0,1	0,0

Kaynak: TOBB, TEPAV Hesaplamaları

Türkiye’de kurulan şirketlerin yüzde 12’si yabancı ortak sermayeli

Haziran 2018 verilerine göre Türkiye genelinde toplam 7.631 şirket³ kurulmuştur. Kurulan şirket sayısı Haziran 2017’ye göre yüzde 18,2; Mayıs 2018’e göre yüzde 35,1 azalış gösterdi.

³ “Şirket” ve “Gerçek Kişi Ticari İşletmesi” sayılarını kapsamaktadır.

Türkiye’de kurulan şirketlerin yüzde 11,6’sı yabancı ortak sermayeli şirketlerdir. Bu oran il bazında incelendiğinde ise yüzde 53,8 ile Kilis yabancı ortaklı kurulan şirket oranı en fazla olan iller arasında ilk sırada yer almaktadır. Kilis’i; yüzde 30,9 ile Hatay, yüzde 23,2 ile Gaziantep ve yüzde 21,9 ile Mersin takip etmektedir.

Tablo 5. Yabancı ortak sermayeli kurulan şirketlerin toplam şirket sayısına oranı en yüksek olan ilk 10 il (Haziran 2018)

İller	Kurulan Yabancı Ortak Sermayeli Şirket Sayısı	Kurulan Toplam Şirket Sayısına Oranı (%)
Kilis	7	53,8
Hatay	34	30,9
Gaziantep	54	23,2
Mersin	39	21,9
Artvin	1	20,0
Yalova	5	20,0
İstanbul	546	17,6
Trabzon	7	15,9
Antalya	43	15,0
Şanlıurfa	10	14,9
Toplam	888	11,6

Kaynak: TOBB, TEPAV Hesaplamaları

Ocak – Haziran 2018 dönemine bakıldığında Türkiye genelinde toplam 67.193 şirket kurulmuş olup Ocak – Haziran 2017’ye göre yüzde 8,4 artış göstermektedir. Ocak – Haziran 2018 verilerine göre yabancı ortak sermayeli 5.782 adet şirket kurulmuştur. Bu şirketlerin toplam sermayesi 1,6 milyar TL olup yüzde 79’u yabancı ortak sermayesi oluşturmaktadır.

Yabancı ortak sermayeli kurulan şirketlerin sermayesinin yüzde 81’ini yabancı sermaye oluşturdu

Haziran 2018 verilerine göre yabancı ortak sermayeli 888 adet şirket kurulmuştur. Bu şirketlerin toplam sermayesi 297,6 milyon TL olup yüzde 81,4’ünü yabancı ortak sermayesi oluşturmaktadır.

Tablo 6. Yabancı ortak sermayeli kurulan şirketlerin genel görünümü (Haziran 2018)

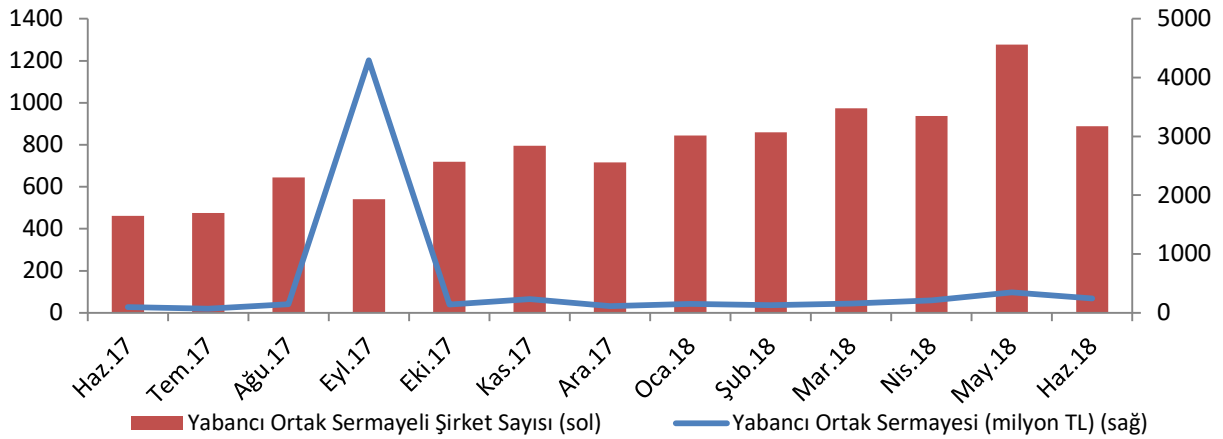
Şirket Türü	Şirket Sayısı	Toplam Sermaye (Milyon TL)	Yabancı Ortak Sermayesi (Milyon TL)	Yabancı Ortak Sermayesi Oranı (%)
Anonim	88	56,4	46,7	82,8
Limited	800	241,2	195,4	81,0
Genel Toplam	888	297,6	242,1	81,4

Kaynak: TOBB, TEPAV Hesaplamaları

Yabancı ortak sermayesi, geçen yıla kıyasla yüzde 92 arttı

Haziran 2018’de yabancı ortak sermayeli kurulan şirket sayısı, Haziran 2017’ye kıyasla yüzde 92,2 artarken; Mayıs 2018’e göre yüzde 30,5 azalış gösterdi. Yabancı ortak sermayesi toplamı geçen yıla göre 143 milyon TL (yüzde 144,9) artarken; geçen aya göre 107 milyon TL (yüzde 30,6) azaldı.

Grafik 2. Yabancı ortak sermayeli kurulan şirket sayısı ve yabancı ortak sermayesi miktarı⁴ (Milyon TL) (Haziran 2017 – Haziran 2018)

Kaynak: TOBB, TEPAV Hesaplamaları

Yabancı ortak sermayeli kurulan şirket sayısı, geçen yılın aynı dönemine göre en fazla İstanbul, Gaziantep ve Hatay’da artış gösterdi.

Tablo 7. Yabancı ortak sermayeli kurulan şirket sayısı en fazla artış gösteren ilk 11 il (Haziran 2018)

İller	Kurulan Şirket Sayısı Haziran 2017	Kurulan Şirket Sayısı Haziran 2018	Yıllık Değişim	Toplam Sermaye (Milyon TL) Haziran 2018	Yabancı Ortak Sermayesi (Milyon TL) Haziran 2018
İstanbul	275	546	271	173,3	147,2
Gaziantep	20	54	34	18,1	14,9
Hatay	8	34	26	15,0	9,6
Bursa	21	40	19	13,1	10,0
Mersin	23	39	16	9,0	7,1
İzmir	10	24	14	3,3	1,9
Antalya	33	43	10	7,1	4,9
Kilis	0	7	7	2,3	2,1
Şanlıurfa	4	10	6	3,5	2,9
Trabzon	1	7	6	2,5	2,4
Muğla	0	6	6	1,5	1,4

Kaynak: TOBB, TEPAV Hesaplamaları

⁴ Eylül 2017’deki artışın önemli bir kısmı tek bir şirketten kaynaklanmaktadır.

Sektör bazında incelendiğinde en çok yabancı ortak sermayeli şirket “toptan ticaret” sektöründe kurulurken; en fazla yabancı ortak sermayesi yine “toptan ticaret” sektöründe gerçekleşmiştir. Bu sektördeki toplam sermaye miktarı 70,6 milyon TL iken, yüzde 81,8’ini yabancı ortak sermayesi oluşturmaktadır.

Tablo 8. Yabancı ortak sermayeli kurulan şirketlerin en çok faaliyet gösterdiği ilk 15 sektör (Haziran 2018)

Faaliyet Açıklama (Nace Rev. 2)	Şirket Sayısı	Toplam Sermaye (Milyon TL)	Yabancı Ortak Sermayesi (Milyon TL)
Toptan ticaret	314	70,6	57,7
Gayrimenkul faaliyetleri	59	14,1	10,6
Bina inşaatı	55	35,4	32,7
Perakende ticaret	55	15,0	9,6
Seyahat acentesi, tur operatörü ve diğer rezervasyon hizmetleri ve ilgili faaliyetler	47	8,5	7,4
Yiyecek ve içecek hizmeti faaliyetleri	42	7,3	6,2
İdare merkezi faaliyetleri; idari danışmanlık faaliyetleri	33	6,1	5,0
Bilgisayar programlama, danışmanlık ve ilgili faaliyetler	24	2,3	2,2
Kara taşımacılığı ve boru hattı taşımacılığı	17	3,7	3,5
Motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin toptan ve perakende ticareti ile onarımı	17	2,8	2,5
Eğitim	15	2,4	1,6
Konaklama	13	11,6	11,3
Gıda ürünlerinin imalatı	13	2,6	2,2
Bitkisel ve hayvansal üretim ile avcılık ve ilgili hizmet faaliyetleri	11	2,9	2,2
Reklamcılık ve piyasa araştırması	10	0,7	0,6

Kaynak: TOBB, TEPAV Hesaplamaları